

ДЕЯКІ ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ ЕМОЦІЙ НА ЗАСВОЄННЯ ІНФОРМАЦІЇ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Твердохлебова Наталя Євгенівна

психолог Проблемної лабораторії дистанційного навчання,
Національний технічний інститут «Харківський політехнічний університет»

Щоб охопити весь спектр навчання, необхідно максимально впроваджувати в нові інформаційні технології таку систему передачі навчальної інформації, яка буде забезпечувати активну діяльність, будучи цілком дуплексною (двосторонньою) і володіючи широким діапазоном відтворення і перетворювачами, що дозволяють переживати емоційний підйом при засвоєнні високоточних знань. Така мережа повинна поєднувати в діяльності мотивацію, викладання, навчання, необхідну суму інформації і правила постановки завдання з метою не тільки формування навичок діяльності, але й особистісних її інструментів, що могли б бути перенесені в аналогічні, і не тільки, реальні ситуації.

Дослідження доктора Гордона Бауера зі Стенфордського університету нашоствхнули його на кілька теорій, одна з яких містить дані про прийом і переробку інформації в психічних процесах. Бауер з'ясував, що емоції і почуття тісно пов'язані з настроєм людини, емоції і настрої впливають на те, яку інформацію згадує людина, а думки і судження людини досить сильно піддаються впливам емоцій. Дослідження доктора Бауера показали, що інформація і спогади зберігаються відповідно до емоцій. Для того, щоб ефективно відновити спогад, необхідно відновити і пов'язане з ними емоційне переживання. Це і є емоційна пам'ять, яка, безсумнівно, відіграє важливу роль при засвоєнні інформації в процесі традиційного і дистанційного навчання. Вона має свої відмінні риси, головними з яких є швидкість її формування, особлива міцність і мимовільність сприйняття. В умовах сильних позитивних емоцій, навіть на фоні вираженого стомлення, спостерігається ріст короткочасної й оперативної пам'яті. Таким чином, при організації навчальної діяльності в дистанційному навчанні дуже важливо викликати і підтримувати інтерес до виконуваної роботи, створювати відповідний емоційний клімат – це необхідна умова успішності навчання.

Необхідно створювати підхід, заснований на співробітництві. Адже поради і рекомендації сприяють розвитку пізнавальної діяльності більше, чим обов'язкові завдання зі строгим і неухильним контролем їхнього виконання. Одним з головних шляхів активізації навчальної діяльності в дистанційному навчанні є підвищення активності учнів за рахунок збудження інтересу.

Особливістю дистанційного навчання є те, що для нього важлива не максимальна, а оптимальна активізація. Для посилення активної ролі студента передбачена система вибору їм особистих освітніх цілей, доміантних напрямків занять, форм і темпів навчання в різних навчальних галузях на всіх методологічних рівнях навчального процесу. Крім того, для забезпечення найбільшої активності широко застосовуються наступні форми: робота з переробкою інформації, діалог, навчальні дискусії, телеконференції та ін. Необхідно пам'ятати про зацікавленість освіти, організацію ділових, пізнавальних та дидактичних ігор, які звищують інтерес і увагу до навчального матеріалу.

Одним з дієвих прийомів стимулювання інтересу до навчання є створення ситуації успіху у студентів, які зазнають певних труднощів у навчанні. Тому викладачам слід так підбирати матеріал, щоб студенти отримали на відповідному етапі доступне для них завдання, що дало б їм впевненості в собі.

У процесі дистанційного навчання опора робиться, в основному, на вербальні форми. Викладачу необхідно пам'ятати, що слово, що несе інформацію, є найважливішим елементом у процесі навчання і впливає лише тоді, коли несе в собі впевненість і наповнена емоціями учня. Ефективним засобом встановлення психологічного контакту зі слухачами може служити звернення викладача до власних думок і переживань. В дистанційному навчанні існують засоби словесної активізації емоцій: проблемні питання, пошук ідеї «зняття» виникаючих розбіжностей, висування нових ідей, визначення закономірностей і їхнє обґрунтування, прийняття рішень і розробка схеми дій, складання плану і пошук способу рішення задач, перевірка істинності отриманого результату та ін.

Процес дистанційного навчання повинен припускати оволодіння навчасим системою знань і умінь, досвідом творчої діяльності, досвідом емоційно – ціннісного ставлення до навколишнього світу та себе, гуманних відносин.